

Odborný posudek

Název práce: Ruská Palestina (The Russian Palestine)

Autor: Vojtěch Kolář

Vedoucí práce: Doc. ThDr. Gorazd Josef Vopatrný, Th. D.

Vypracovala dne 20. 5. 2013 PhDr. Marina Luptáková

Diplomant V. Kolář si v předkládané diplomové práci vybral téma tzv. Ruské Palestiny, tedy šířeji ruské církevní a politické přítomnosti ve Svaté zemi, úžeji pak systému ruských pravoslavných chrámů, klášterů, poutních domů na Blízkém východě.

Práce má 102 stran a sestává z Úvodu (rozdělen do tří částí: Prolog, Problém periodizace a Palestinské pravoslaví), šesti hlavních kapitol (Prve poutníkem..., ...Poté politikem, Průkopník Porfirij, Pováleční pokračovatelé, Pozemky „Pejze Paši“ a Podpora palestinského pravoslaví), dále pak Závěru a Použité literatury. Text doprovází několik barevných a černobílých ilustrací.

Problematiku Ruské Palestiny se diplomat po úvaze, kterou ostatně přesvědčivě obhajuje v Úvodu (s. 6) snažil podchytit skrze „... skupinu osob, jež ztělesňují jednotlivé historické fáze, ale i myšlenkové směry podněcující a provázející vznik a existenci Ruské Palestiny“ (tamtéž). Věnuje se tak působení Andreje Nikolajeviče Muravjova, Porfirije Uspenského, archimandrity Antonina Kapustina, Vasilije Nikolajeviče Chitrovo aj.). Věnuje se rovněž působení Imperátorské pravoslavné palestinské společnosti.

Ruskou Palestinu diplomant zkoumá jako širší fenomén – v kontextu situace palestinských Arabů (včetně účasti ruské diplomacie na arabizaci Antiochijského patriarchátu) i ohledem na vnitřní politicko-církevní vývoj v Rusku samém (ten měl samozřejmě zásadní vliv také na podobu ruské přítomnosti ve Svaté zemi).

Vysoce musíme ocenit jistě nemalé úsilí, které diplomant věnoval sběru materiálu, tj. západní i ruské knižní produkce k tématu, která v drtivé převaze není k dispozici v českých knihovnách. Všechny zásadní prameny (Hopwood, Stavrou, Lisovoj, Dmitrijevskij aj.) pak uvádí i s paginacemi a je tedy zřejmé, že s nimi skutečně pracoval.

Zprvu poněkud rozporně vnímané hojné využívání citací z pramenů se s postupujícím čtením textu stále více rehabilituje jako vhodný a čtenářsky vděčný přístup k ozřejnění kontextu či hlubších souvislostí zkoumaných skutečností.

Pro další výzkum pak doporučujeme především rozšířit informace k pozadí vzniku Ruské Palestiny, a to zejména o politicko-spoločenský a zvláště církevní kontext vývoje celého Blízkého východu od 19. do 20. století.

Několik dílčích nedostatků (kolísání v užívání podob jmen, jazyk místy sklouzávající do žurnalistické polohy aj.) nekazí úroveň celkově velmi pečlivě připravené a zcela jistě vyhovující diplomové práce.